

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Communicatiesystemen van de Hanzehogeschool Groningen**

	Gegevens	
datum	25 november 2013	Naam instelling : Hanzehogeschool Groningen
onderwerp	Besluit accreditatie hbo-bachelor Communicatiesystemen van de Hanzehogeschool Groningen (001117)	Naam opleiding : hbo-bachelor Communicatiesystemen (240 ECTS)
uw kenmerk	O&O 125064	Datum aanvraag : 11 december 2012
ons kenmerk	NVAO/ 20133667/SL	Variant opleiding : voltijd
bijlagen	3	Afstudeerrichtingen : Major Multimedia Design & Branding Major Game Design & Development Major Web & Mobile Services
		Locatie opleiding : Groningen
		Datum goedkeuren panel : 10 juli 2012
		Datum locatiebezoek : 28 september 2012
		Datum visitatierapport : 30 november 2012
		Instellingstoets kwaliteitszorg : ja, positief besluit van 26 april 2013

Aanvullende informatie

De NVAO heeft bij brief van 8 augustus 2013 het panel om aanvullende informatie gevraagd over het oordeel op de doelstellingen, het oordeel over de kwaliteit van de eindwerken en de borging van afstudeerbegeleiders voor de studenten die in 2012 zijn afgestudeerd in verband met de langstudeerboete. Bij brief van 12 september 2013 heeft de NVAO de aanvullende informatie ontvangen.

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport en de aanvullende informatie deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande hbo-bacheloropleiding Communicatiesystemen van de Hanzehogeschool Groningen als voldoende.

Het panel vat hier zijn bevindingen en oordelen samen en volgt daarbij de drie standaarden van het NVAO accreditatiekader van de beperkte opleidingsbeoordeling: beoogde eindkwalificaties, onderwijsleeromgeving en toetsing en gerealiseerde resultaten.

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De opleiding Communicatiesystemen (CS) van de Hanzehogeschool Groningen gaat uit van een set van negen competenties die de afgestudeerde van de opleiding CS dient te beheersen. Deze competentieset is afgestemd met het werkveld en sluit aan bij de domeincompetenties en de Body of Knowledge & Skills (BOKS) van de sector HEO. De opleiding CS leidt studenten op die communicatiemiddelen realiseren voor verschillende media ten behoeve van de communicatie met doelgroepen van een organisatie.

Het panel stelt vast dat de opleidingscompetenties relevant zijn voor het opleidingsdomein en dat zij aansluiten bij de internationale standaard voor het bachelorniveau (de Dublin descriptor). Het panel tekent hierbij aan dat het competentieprofiel van CS in algemene termen is geformuleerd. De student kan zich daardoor zeer breed profileren. Zo schrijft de opleiding dat afgestudeerden communicatiemiddelen inzetten, adviseren, plannen, ontwerpen, ontwikkelen en implementeren. Dat betekent dat de afgestudeerde op een zeer breed veld alles zou moeten kunnen. De CS-opleiding kan, aldus het panel, de CS-competenties kernachtiger omschrijven.

De opleiding leert studenten internationaal te denken. Dat is van belang als voorbereiding op de internationale arbeidsmarkt. Dit doet de opleiding onder andere door studenten te trainen in Engelse schrijf- en spreekvaardigheden. De student werkt zo aan het ontwikkelen van een "intercultural competence".

Met de ontwikkeling van drie specialisaties (majors) heeft de opleiding ingespeeld op specifieke vragen en ontwikkelingen in het werkveld en op vragen van studenten:

- Multimedia Design & Branding (MDB);
- Game Design & Development (GDD);
- Web & Mobile Services (WMS).

Voor elke van de majors zijn de beroepstaken en rollen verder uitgewerkt. Dit gebeurt in samenspraak met een vertegenwoordiging van het werkveld.

Het panel merkt op dat de opleiding in de uitwerking van de competenties in beroepstaken en de omschrijving van mogelijke functies van de beginnend bachelor CS te veel de nadruk legt op (web)ontwerper / developer, (web) vormgeving/designer, game artist. Ook in de wervingsfolders van de opleiding CS komt naar voren dat de CS'er vooral een maker is.

Het panel stelt vast dat het competentieprofiel van CS in het domein HEO meer gericht dient te zijn op de rol van intermediair tussen gebruiker en communicatiesystemen. De student leert om zijn kennis over ontwerpen en vormgeven van nieuwe media en digitale informatiesystemen in te zetten in verschillende organisaties. De student wordt opgeleid om over de inzet van deze middelen te adviseren. In de beroepstaken en in de informatie naar

Pagina 3 van 8 toekomstige studenten zou dit dan ook nadrukkelijker naar voren moeten komen: het oplossen van een communicatievraagstuk met behulp van ICT in plaats van het maken van een website of een game.

Het panel komt tot het oordeel voldoende voor deze standaard.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het panel stelt vast dat het programma, personeel (professionalisering), onderwijsvoorzieningen en borging van de kwaliteit voldoende op elkaar zijn afgestemd om de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Alle onderdelen van het studieprogramma zijn beschreven in de Digitale Onderwijsplanner. Daarin is per studieonderdeel informatie opgenomen over het moment van aanbieden, plaats in het curriculum, instapvoorwaarden, inhoud, niveau, toetsing en onderwijsvorm. De relatie tussen competenties en programma is systematisch uitgewerkt. Studenten weten wat er van hen verwacht wordt en waarop zij beoordeeld worden.

De opleiding heeft in de Body of Knowledge & Skills (BoKS) vastgelegd wat een student moet kunnen en kennen. Het panel plaatst een kanttekening bij de focus van de inhoudelijke invulling (zie standaard 1). De lijn beroepsprofiel – competenties – programma kan scherper worden beschreven en afgebakend. Naast theorie besteedt de opleiding ook voldoende aandacht aan de praktijk. De diverse programmaonderdelen dragen bij aan het verwerven van kennis en vaardigheden, toepassen van kennis en vaardigheden en het leren kritisch na te denken over het professioneel functioneren in het beroep. De opleiding ontwikkelt een leerlijn onderzoek (opzetten en uitvoeren van praktijkgericht onderzoek). Daartoe zijn in de afgelopen twee jaar in het programma nieuwe studieonderdelen opgenomen.

Het panel stelt vast dat de opleiding studenten die zich international willen oriënteren voldoende mogelijkheden biedt. Elk jaar nemen studenten deel aan internationale projecten en volgen studenten een Engelstalig ICM-honoursprogramma. Studenten worden vanaf jaar 2 getraind in Engelse schrijf- en spreekvaardigheid.

De opleiding trekt een sterk uiteenlopend type studenten aan. Sommige studenten beschikken al over veel kennis van multimedia anderen weten weinig tot niets van multimedia en kiezen voor de opleiding CS op basis van incomplete kennis over het beroep en beroepsmogelijkheden. De motivatie voor de studie varieert hierdoor sterk bij de studenten. Voor studenten is de overgang van vo/mbo naar hbo soms lastig. De opleiding heeft mede om die reden de begeleiding in het eerste jaar aangepast. Dit heeft geleid tot een verbetering van de tentamenresultaten. Het diplomarendement van de opleiding is in de afgelopen zes jaar zeer geleidelijk toegenomen, maar is in vergelijking tot andere opleidingen in het hbo toch laag te noemen.

Docenten hebben voldoende ervaring in de praktijk en beschikken over voldoende kennis van het domein. Onderzoeksvaardigheden zijn naar het oordeel van het panel bij het personeel beperkt aanwezig. De opleiding is in 2011 gestart met een scholingstraject Leergang Methoden van Onderzoek voor docenten. Studenten met wie het panel sprak zijn positief over de kwaliteiten van de docenten.

Het panel stelt vast – mede aan de hand van de rondleiding door het gebouw - dat de

Pagina 4 van 8 voorzieningen goed zijn. Studenten zijn blijkens evaluaties redelijk tevreden over de voorzieningen.

Het panel stelt vast dat de opleiding serieus aandacht besteedt aan het bewaken van de kwaliteit van het onderwijs. De opleiding neemt uitkomsten van evaluaties serieus en onderneemt actie als dat nodig is. De afgelopen twee jaar zijn veel acties ondernomen om het onderwijs te vernieuwen en te verbeteren. Voorbeelden zijn: meer aandacht voor onderzoeksvaardigheden in het curriculum, verbeteren van het systeem van toetsen en beoordelen, verbeteren van het contact met de student (intensiveren begeleiding eerste jaar en invoeren van quality teams met klassenvertegenwoordigers). Tot slot betreft de opleiding het werkveld bij de inhoud van het programma. Voor elk themablok is er overleg tussen docenten en het werkveld (uitwisseling docenten en medewerkers van bedrijven).

De rode draad die door de bevindingen van het panel loopt is dat de opleiding meer aandacht zou moeten besteden aan advisering over de inzet van technisch creatieve diensten, producten en dienstverlening binnen de context van een organisatie en haar marketingstrategie en minder aandacht voor het ontwikkelen en ontwerpen van multimediale toepassingen.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel voldoende voor deze standaard.

Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde resultaten

De opleiding heeft veel werk gemaakt van het systematiseren van toetsen en beoordelen. Er is (nieuw) beleid ontwikkeld en er zijn richtlijnen voor het beoordelen ontwikkeld. Het panel stelt vast dat de opleiding in voldoende mate heeft vastgelegd aan welke eisen toetsen en examens moeten voldoen. De opleiding gaat systematisch te werk bij het ontwikkelen van toetsen (kwaliteitstoets vooraf), de uitvoering ervan en het achteraf evalueren van de kwaliteit van de toetsing. Recent heeft de opleiding de wijze waarop de stage- en afstudeeropdrachten beoordeeld worden, kritisch geëvalueerd (herbeoordeling stage- en afstudeerwijze). In de nieuwe richtlijnen voor beoordeling krijgen het kunnen opzetten en uitvoeren van een praktijkgericht onderzoek, methodisch te werk gaan en de kwaliteit van de analyse van bevindingen meer aandacht.

Het panel stelt vast dat de opleiding dit ontwikkeltraject goed heeft ingezet (scholing van docenten en afstudeerbegeleiders, vastleggen van processen, procedures en aanscherpen beoordelingscriteria). Ook het werkveld is bij de beoordeling van het eindniveau betrokken. De afstudeerbegeleiders die extra worden aangetrokken indien er in een bepaalde onderwijsperiode te weinig afstudeerbegeleiders zijn om alle studenten te begeleiden moeten voldoen aan een aantal criteria. Zo moeten zij mastergeschoold zijn en afkomstig uit het werkveld van communicatiesystemen. De afstudeercoördinator of teamleider voert een gesprek met elke potentiële afstudeerbegeleider.

Praktijkbegeleiders zijn tevreden over de eindresultaten van afstudeeropdrachten. De adviezen zijn nuttig voor de bedrijven waar studenten zijn afgestudeerd. Het panel constateert dat de opleiding in transitie is wat betreft de eisen die zij stelt aan het afstuderen. In de afgelopen twee jaren is meer de nadruk komen te liggen op praktijkgericht onderzoek. Ook is dit in het curriculum geleidelijk aan meer behandeld. Tijdens de studie van de huidige afstudeerders zijn de 'spelregels' veranderd en aangescherpt. Niet alle studenten, waarvan het panel het afstudeerwerk heeft beoordeeld, hebben aldus het panel

Pagina 5 van 8 in voldoende mate laten zien dat zij aan de (nieuwe) afstudeereisen voldoen. Een deel van de studenten was echter ook minder geschoold / getraind in het uitvoeren van praktijkgericht onderzoek.

Dit maakt het begrijpelijk dat de eindwerkstukken van een klein aantal studenten, in de ogen van het panel, in mindere mate aan de aangescherpte criteria voor afstuderen voldeden. De kritiek van het panel op deze eindwerkstukken betreft vooral de kwaliteit van de probleemstelling, de methodologische onderbouwing, de theoretische diepgang en magere uitvoering van het onderzoek.

Het panel heeft aanvullend inzage gehad in afstudeerwerken van recent afgestudeerden. De meest recente afstudeerwerken voldoen, aldus het panel, alle aan de eisen die de opleiding stelt en voldoen ten minste aan het hbo-bachelorniveau. De kwaliteit van de probleemstelling, de methodologische onderbouwing, de theoretische diepgang en uitvoering van onderzoek is van elk van de tien extra door het panel bestudeerde, recente afstudeerwerken tenminste op bachelorniveau. Deze eindwerkstukken zijn alle aantoonbaar volgens de nieuwe richtlijnen voor afstuderen opgesteld. Het panel komt bij deze eindwerken tot een vergelijkbare beoordeling als de opleiding.

Het panel komt voor deze standaard tot het oordeel voldoende

Besluit

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, tweede lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hanzehogeschool Groningen te Groningen in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 14 oktober 2013 naar voren te brengen. Bij brief van 1 november 2013 heeft de instelling gereageerd op het voornemen tot besluit. Dit heeft geleid tot aanvulling van bijlage 2 in het definitieve besluit.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Communicatiesystemen (240 ECTS; variant: voltijd; locatie: Groningen van de Hanzehogeschool Groningen te Groningen. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Major Multimedia Design & Branding, Major Game Design & Development, Major Web & Mobile Services. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2014 en is van kracht tot en met 31 december 2019.

Den Haag, 25 november 2013

De NVAO
Voor deze:

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
		<i>voltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar.

Cohort	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval	34%	38%	45%	48%	45%	42%	40%%

Tabel 2: Uitval uit de bachelor.

Cohort	2005	2006	2007	2008
Uitval	44%	51%	55%	53%

Tabel 3: Rendement.

Cohort	2005	2006	2007
Rendement	48%	52%	47%

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	MA	PhD
Percentage	45%	0%

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	30:1
-------	------

Tabel 6: Contacturen.

Studiejaar	1	2	3	4
Contacturen	18	20	*	**

* variabel, afhankelijk van stage en keuzeonderwijs

** specialisatie; 20 uur voor het semester (terugkomdagen en begeleiding), afstuderen : 24 uur per student voorhet semester (terugkomdagen en begeleiding)

- Drs. Edsco de Heus, (voorzitter en domeindeskundige), partner in Smidswater, design- en communicatiebureau;
- Drs. Brecht van Eyndhoven, (lid en domeindeskundig), Hogeschool Zuyd - panelsecretaris visitatiecommissie lectoraten Hogeschool Zuyd, auditor externe onderzoekscommissie opleiding journalistiek aan de Hogeschool Windesheim;
- Drs. Jeroen van Mastrigt-Ide, (lid en domeindeskundige), consultant JRNVM, voorzitter Dutch Game Garden, Fellow Games & Interaction, HKU;
- M. Ooijens, (student-lid), Art-director en of communicatieadviseur in opleiding voor OurBrand (eigen onderneming) Tiel.

Het panel werd ondersteund door drs. ing. A. Horrevorts, auditor van NQA, secretaris (gecertificeerd).